

11.1. Na kružnici $x^2 + y^2 = 1$ najděte lokální extrémů funkce

(d) $f(x, y) = x^2 y$

Lagrangeova funkce:

$$L(x, y, \lambda) = x^2 y + \lambda(x^2 + y^2 - 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial x} = 2xy + 2\lambda x = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial y} = x^2 + 2\lambda y = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = x^2 + y^2 - 1 = 0$$

$$x^2 + y^2 = 1$$

$$x = 0$$

$$y = -1$$

$$y^2 = \frac{1}{3}$$

extrémy: $[0, 1]$

$$[0, -1]$$

$$\left[\sqrt{\frac{2}{3}}, \sqrt{\frac{1}{3}}\right]$$

$$\left[\sqrt{\frac{2}{3}}, -\sqrt{\frac{1}{3}}\right]$$

$$\left[-\sqrt{\frac{2}{3}}, \sqrt{\frac{1}{3}}\right]$$

$$\left[-\sqrt{\frac{2}{3}}, -\sqrt{\frac{1}{3}}\right]$$

11.4. Najděte bod nejbližší počátku na křivce

(c) $x^2 y = 1$

$$L(x, y, \lambda) = x^2 + y^2 + \lambda(x^2 y - 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial x} = 2x + 2\lambda xy = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial y} = 2y + \lambda x^2 = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = x^2 y - 1 = 0$$

$$x^2 = \frac{1}{y}$$

$$x = 0$$

$$y = -\frac{1}{\lambda}$$

$$y = \frac{1}{2y^2}$$

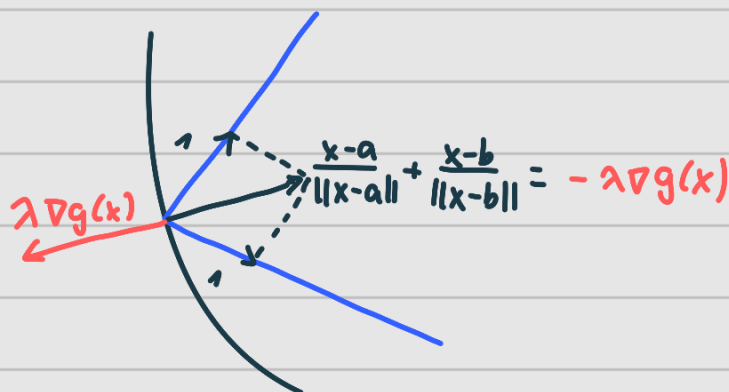
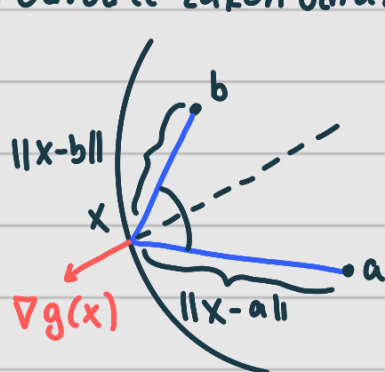
$$\left. \begin{array}{l} y = -\frac{1}{\lambda} \\ y = \frac{1}{2y^2} \end{array} \right\} y = \frac{1}{3\sqrt{2}}$$

$$x^2 = 3\sqrt{2} = x = \pm \sqrt[6]{2}$$

$$\underline{\underline{\text{bod : } \left[\pm \sqrt[6]{2}, \frac{1}{3\sqrt{2}} \right]}}$$

11.11. Fermatův princip nejkratšího času

(a) Odvoďte zákon odrazu

- Zrcadlo: plocha $X = \{x \in \mathbb{R}^n \mid g(x) = 0\}$

- dráha mezi body a, b : $f(x) = \|x-a\| + \|x-b\|$

- Stacionární bod funkce f za podmínky $g(x) = 0$

- Lagrangeova funkce: $L(x, \lambda) = \|x-a\| + \|x-b\| + \lambda g(x)$

- derivace: $\frac{\partial L(x, \lambda)}{\partial x} = \frac{x-a}{\|x-a\|} + \frac{x-b}{\|x-b\|} + \lambda \nabla g(x) = 0$

- všechny tři vektory jsou v jedné rovině (LŽ)

- $\nabla g(x)$ půlí úhel mezi vektory $(x-a)$ a $(x-b)$

- úhel odrazu je stejný jako úhel dopadu

11.16. Minimalizujte $x^T x$ za podmínky $a^T x = 1$

$$L(x, \lambda) = x^T x + \lambda(a^T x - 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial x} = 2x + \lambda a = 0 \Rightarrow x = -\frac{\lambda}{2} a \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \text{výpočet } \lambda$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = a^T x - 1 = 0 \Rightarrow a^T \left(-\frac{\lambda}{2} a\right) - 1 = 0$$

$$-\frac{\lambda}{2} a^T a = 1 \Rightarrow \lambda = -\frac{2}{a^T a}$$

$$\underline{\underline{x = \frac{a}{a^T a}}} \quad \leftarrow \text{dosažení}$$

geometrický význam: hledání bodu na přímce $a^T x = 1$, který je nejbližší počátku ($x^T x$ - vzdálenost od počátku)